

INSTYTUT
EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

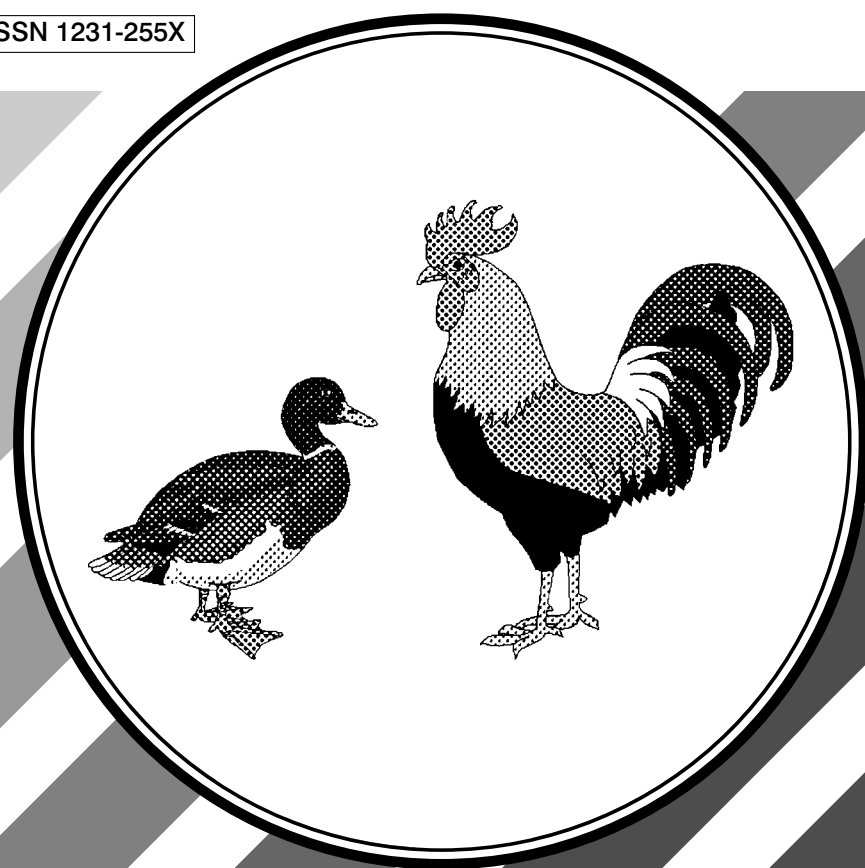
MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

NR
25

RYNEK DROBIU I JAJ

stan i perspektywy

ISSN 1231-255X

**ANALIZY
RYNKOWE**

MAJ 2004

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne
- II. Mięso drobiowe
 1. Stan i perspektywy na rynku unijnym – *G. Dybowski, D. Rycombel*
 2. Stan i perspektywy na rynku polskim
 - 2.1. Podaż – *G. Dybowski*
 - 2.2. Przetwórstwo – *M. Kobuszyńska*
 - 2.3. Handel zagraniczny – *D. Rycombel*
 - 2.4. Popyt – *K. Świetlik*
- III. Jaja spożywcze
 1. Stan i perspektywy na rynku unijnym – *G. Dybowski, D. Rycombel*
 2. Stan i perspektywy na rynku polskim
 - 3.1. Podaż – *G. Dybowski*
 - 3.2. Przetwórstwo – *M. Kobuszyńska*
 - 3.3. Handel zagraniczny – *D. Rycombel*
 - 3.4. Popyt – *K. Świetlik*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ
Świątokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski, tel: (0·prefiks·22) 827-36-64

AUTORZY:

dr Grzegorz Dybowski

• Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ •
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 743

mgr Mira Kobuszyńska

• Zakład Ekonomiki Przemysłu Spożywczego IERiGŻ •
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 516

mgr inż. Danuta Rycombel

• Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ •
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 616

dr Krystyna Świetlik

• Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ •
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 707

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 26.04.2004 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Bożena Nowicka, Roman Urban (wiceprzewodniczący),
Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w październiku 2004 r.

REASUMPCJA

W 2003 r. produkcja mięsa drobiowego wyniosła ok. 860 tys. ton i była o ponad 8% większa niż w 2002 r. Cały przyrost produkcji dokonał się w sektorze przemysłowym. Siłą napędową tego wzrostu był szybko rosnący eksport do UE, który w skali całego roku wyniósł ok. 109 tys. ton (ok. 13% produkcji) i był o 88% większy niż przed rokiem. Przeważająca część przyrostu produkcji (ponad 80%) została przeznaczona na zwiększenie eksportu. W następstwie tego podaż mięsa drobiowego na rynku krajowym wzrosła o 2%, a dostawy do sieci detalicznej zaledwie o 1%. Wywołało to wzrost cen drobiu i poprawiło opłacalność produkcji drobiarskiej.

Wyczerpanie się w końcu 2003 r. bezcłowego kontyngentu na eksport do UE przerwało okres dobrej koniunktury. Równocześnie szybko rosły koszty, szczególnie koszty pasz, a ceny drobiu zaczęły się stabilizować ale na niższym poziomie. Można szacować, że w 2004 r. produkcja mięsa drobiowego zwiększy się o 3–4% do ok. 890 tys. ton. Wzrost nastąpi przede wszystkim w drugim półroczu i będzie podtrzymywany korzystnymi warunkami handlu na rynku rozszerzonej Wspólnoty.

Akcesja do UE wiąże się ze swobodą wzajemnego handlu, przy równoczesnym zaostrzeniu wymogów weterynaryjnych i sanitarnych oraz przejściu szeregu skomplikowanych procedur administracyjnych. Jednakże, integracja polskiego drobiarstwa z unijnym następuje w dość korzystnym okresie braku znaczących nadwyżek podaży, co powinno pozwolić na lepsze wykorzystanie istniejących różnic cenowych między obu rynkami.

Postępują procesy dostosowawcze do standardów jednolitego rynku. W kwietniu 2004 r. 69 zakładów drobiarskich spełniało wymogi unijne uprawniające do eksportu na obszar Wspólnoty. Ponadto, 73 zakłady uzyskały okresy przejściowe na dokończenie inwestycji dostosowawczych.

Dobra koniunktura na rynku mięsa drobiowego znalazła odzwierciedlenie w znaczącej poprawie przeciętnych wyników finansowych branży drobiarskiej. W 2003 r. realne przychody ze sprzedaży były o 13% wyższe niż w 2002 r. i o 70% wyższe niż w 2001 r. Wskaźnik rentowności sprzedaży netto (ok. 18% sprzedaży firm przemysłowych w 2003 r. kierowane było na eksport) był dodatni i wyniósł 0,7%. Poprawiła się również płynność finansowa osiągając w 2003 r. poziom 1,03, wobec 0,91 w 2002 r. Mniejsza była natomiast stopa inwestowania (1,3).

Wpływy dewizowe z eksportu mięsa drobiowego podwoiły się w 2003 r., a dodatnie saldo obrotów handlu zagranicznego tym mięsem było ponad 2,5-krotnie wyższe niż w 2002 r. Wzrost eksportu dotyczył głównie mięsa kurcząt i indyków. Po raz pierwszy eksportowany był również drób żywy. Przewiduje się dalszy wzrost eksportu drobiu w 2004 r. do poziomu ok. 120 tys. ton, tj. o 10%. Natomiast import może być nieznacznie (o 10–15%) mniejszy niż w 2003 r.

W 2003 r. przerwana została spadkowa tendencja cen detalicznych mięsa drobiowego. Przyczyną był nie tylko wzrost samego eksportu, ale i cen eksportowych. Na rynku krajowym występowały silne wahania cen. Jednak drób podrożał w relacji do mięsa czerwonego. Potaniały jedynie przetwory, które nie były przedmiotem zwiększonego eksportu. W konsekwencji tempo wzrostu spożycia drobiu uległo spowolnieniu, a w gospodarstwach domowych nastąpił nawet 5-procentowy spadek konsumpcji.

Przewiduje się dalszy wzrost cen detalicznych mięsa drobiowego w 2004 r. i w pierwszej połowie 2005 r. Tym bardziej, że w tym czasie nastąpi spadek produkcji i wzrost cen wieprzowiny.

W 2003 r. produkcja jaj konsumpcyjnych wyniosła ok. 9,17 mld sztuk i była o ok. 3% większa niż w 2002 r. Czynnikiem sprawczym tego wzrostu

był, podobnie jak w przypadku mięsa drobiowego, wzrost eksportu do UE. Był on niemal trzykrotnie większy niż przed rokiem. W 2004 r. produkcja jaj może być o 2–3% mniejsza od ubiegłorocznej z uwagi na problemy przystosowawcze związane z integracją z rynkiem unijnym.

Akcesja do UE spowoduje zaostrzenie norm dotyczących produkcji jaj i wprowadzania ich do obrotu handlowego, ale ułatwi handel jajami na dużym obszarze rozszerzonej Wspólnoty. Różnice cen na korzyść jednolitego rynku skłaniać będą do maksymalizacji eksportu wewnętrznego z Polski. Bardziej restrykcyjne warunki produkcji i handlu i większy eksport przyczynią się do ograniczenia podaży na rynku krajowym. Może to oznaczać wyższe ceny w pierwszych miesiącach po akcesji. Jednak wzrost cen nie jest akceptowany przez konsumentów. Rynek będzie musiał poszukiwać nowego poziomu równowagi.

W 2003 r. wpływy z eksportu jaj były niemal pięciokrotnie wyższe niż przed rokiem. Równocześnie ze wzrostem wolumenu eksportu zwiększyły się ceny eksportowe. Ponad 90% eksportu lokowano w UE. Eksport przetworów z jaj nie zwiększył się mimo wyższych cen w obrotach międzynarodowych. Relatywnie drogi surowiec hamował rozwój ich produkcji. Można przewidywać, że w 2004 r. eksport jaj z Polski wzrośnie jeszcze o ok. 20% i będzie lokowany w rozszerzonej UE. W warunkach braku barier handlowych import jaj świeżych do Polski może się zwiększyć do ok. 5 mln. sztuk.

W 2003 r. ceny detaliczne jaj były o ok. 11% wyższe niż w roku poprzednim. Jaja podrożały względem innych artykułów zawierających białko zwierzęce. Spowodowało to zmniejszenie tempa wzrostu konsumpcji jaj do ok. 1,5%, przy spadku spożycia w gospodarstwach domowych o 1,2%. Przewiduje się, że w 2004 r. ceny detaliczne jaj mogą być jeszcze o 5–8% wyższe niż w 2003 r. Przyczyni się to do niewielkiej redukcji spożycia, prawdopodobnie o ok. 1%.

SUMMARY

The production of poultry meat in 2004 totalled about 800 thousand tons, which was 8% up from the previous year, came exclusively from industrial sector. The increase was fuelled by peaking exports to the EU, which amounted to circa 109 thousand tons (13% of the production) and was 88% higher than in 2002. The bulk of the increase in production (about 80%) was allocated for exports. Reflecting the above poultry meat supplies on the domestic market and deliveries to retail sector increased by slight 2 and 1% respectively. Finally the poultry prices increased so the profitability of poultry production did.

Reasonable situation lasted until the zero-duty quota for exports to the EU was utilised at the end of 2003. It overlapped with growing costs, in particular the feed costs. Poultry prices were stable at relatively low level by then. Poultry meat production in 2004 is estimated some 3–4% up at 890 thousand tons. The increase would take place particularly in the second half of 2004 and would be supported with favourable conditions of trade within the enlarged EU.

The accession to the EU is linked with a free movement of commodities within the Community. Simultaneously sanitary and veterinary requirements are set higher. The trade will also be subject to complicated administrative procedures. However the integration of Polish poultry sector with the EU poultry sector takes place in a reasonable period when there are no significant surpluses on the market, which could allow for more efficient use of price gaps between these markets.

The adjustment processes the common market standards are advancing. There were 69 poultry processors matching requirements for exports to the EU as of the end of April 2004. Moreover further 73 processors have been granted with dero-

gations to conclude necessary investments.

Reasonable situation on the poultry market was mirrored in a significant improvement of average financial results of the sector. In 2003 revenue in real terms was 13% up from 2002 and 70% up from the level observed in 2001. The profitability ratio turned positive and totalled 0,7% (in 2003 exports accounted for about 18% of sales). There was also some improvement in financial liquidity (1,03 versus 0,91 in 2002), while the investment rate declined to 1,3.

In 2003 the revenue on exports doubled. The positive balance of foreign trade in poultry meat increased 2,5 times as compared to 2002. The increase in exports concerned mainly broilers and turkeys. For the first time the exports concerned also live poultry. Poultry exports in 2004 are expected to increase further by 10% to about 120 thousand tons. On the other hand a decline by some 10–15% is forecast in poultry imports.

A downward tendency in poultry prices in 2003 turned was hampered, which reflected not only rising exports but also an increase in export prices. Domestic poultry prices were quite volatile. Nevertheless relative poultry increased versus red meat. A decline occurred only in the case products, which exports did not increase. In result the growth rate of poultry consumption declined. The household sector showed even a 5% decline in poultry consumption.

In 2004 and in the first half of 2005 poultry prices are likely to increase further, which is justified by anticipated decline in pork production and increase in its prices.

The production of shelled eggs in 2003 totalled about 9,17 billion pieces, which was 3% up from 2002. Similarly to poultry meat egg production increased responding to growing

exports to the EU that were almost three times higher than in the previous year. Reflecting the problems with EU enlargement, shelled egg production in 2004 is expected some 2–3% down from 2003.

The EU enlargement will result in tightening standards as regards egg production and sales, but on the other hand it would facilitate trade within the enlarged EU. Reflecting the favourable price gap Polish producers would tend to maximise exports. Stringently enforced administrative rules in production and trade along with growing exports will lead to a reduction in egg supplies on the domestic market and so to increase in egg prices in the first months after the accession. However the customers will not accept the price increase and the market would turn to another equilibrium.

In 2003 the revenue on shelled egg exports was almost 5 times higher than in 2002. The rise in exports was accompanied with rising export prices. The EU accounted for more than 90% of Polish egg exports. Despite rising prices on international markets, the exports of processed egg products reminded unchanged. Relatively expensive raw material hampered their production. In 2004 shelled egg exports are forecast to increase by further 20% and would be placed within the EU-25. Having no trade barriers Polish imports of shelled eggs is likely to reach 5 million pieces.

Retail egg prices in 2003 were 11% up from the level observed in 2002. Relative egg prices increased versus other food items containing animal proteins. It resulted in declining rate of egg consumption to about 1,5%. The consumption in the household sector declined by 1,2%. In 2004 egg prices at the retail level are expected to increase by 5–8%, which would lead to a slight reduction in consumption by 1%.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukazą się:

1. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi /19/ • maj 2004,
2. Rynek mięsa /26/ • maj 2004,
3. Rynek zbóż /26/ • czerwiec 2004,
4. Rynek cukru /25/ • czerwiec 2004,
5. Rynek rzepaku /25/ • czerwiec 2004,
6. Rynek owoców i warzyw /24/ • czerwiec 2004,
7. Rynek ziemi rolniczej /7/ • wrzesień 2004,
8. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa /26/ • wrzesień 2004,
9. Rynek pasz /16/ • październik 2004,
10. Rynek drobiu i jaj /26/ • październik 2004,
11. Rynek mleka /27/ • październik 2004,
12. Rynek ziemniaka /26/ • listopad 2004,
13. Popyt na żywność /5/ • grudzień 2004,
14. Rynek ryb /2/ • grudzień 2004.

RYNEK RYB

*Od maja 2004 roku rozpoczęliśmy publikowanie analiz o koniunkturze i perspektywach rozwoju rynku ryb. **Rynek ryb, stan i perspektywy** zawiera analizę czynników podażowych (produkcja i import ryb) oraz popytowych (spożycie, eksport, przetwórstwo) wpływających na stan krajowego rynku ryb oraz na poziom cen. Ceny ryb oraz ich przetworów analizowane są na trzech poziomach (ceny pierwszej sprzedaży, ceny hurtowe, ceny detaliczne). Ocena krajowego rynku dokonana jest na tle oceny sytuacji na światowym rynku ryb, makroekonomicznych uwarunkowań rozwoju rybactwa oraz regulacji rynku ryb.*

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2004 roku wynosi 34 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do
Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej,
ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel. (0-prefiks-22) 826 50 31 wew. 685, faks 827 19 60
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>
